

กบในกะลา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

มันพูดได้ เวลาเราชาวพุทธเห็นใหม่ เวลาพระพุทธรูปเจ้าปรินิพพาน เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา นะพระพุทธรูปเจ้าฝากศาสนาไว้เห็นใหม่ เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา สามารถกล่าวแก้คำจบบ้างของลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๑ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน แต่เดิมมามารดลใจตลอดเลยให้พระพุทธรูปเจ้าปรินิพพาน เพราะพระพุทธรูปเจ้าเผยแผ่ธรรมขึ้นมา มันจะรู้หรือสัตว์ขนสัตว์ไป มารก็เดือดร้อนมากเลย พระพุทธรูปเจ้าอย่างไรก็ไม่ยอม ไม่ยอม

แต่พระพุทธรูปเจ้าเผยแผ่มาจน ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นเจ้าของศาสนา แล้วเราเป็นเจ้าของศาสนาเราจะพูดเรื่องธรรมะได้ใหม่ ใครจะพูดไม่ได้ พูดได้ทุกคน ชาวพุทธพูดศาสนาพูดได้ทุกคน เพียงแต่ว่ามันพูดถูกพูดผิดต่างหากละ ไอ้ตรงที่เราพูดนี้เราพูดถึงพูดถูกหรือพูดผิดใช่ใหม ถ้าพูดถูกมันก็เป็นสังฆธรรม เป็นความดีงาม แต่ถ้าพูดผิดละ พูดผิดมันก็พากัน โคนำฝูงมันจะพากันไปไหนละ มันก็พาลวงวังน้าว มันเป็นปัญหาตรงนั้น มันไม่เป็นปัญหาว่าใครพูดได้ หรือใครพูดไม่ได้ พูดได้ทุกคน แต่พูดได้นั้นพูดในอะไร

คูสิ พระที่เขาเทศน์กันเห็นใหม่ พูดถึงชาดกต่างๆ ก็เห็นไม่เป็นไร ไม่มีใครไปติเตียนอะไร ก็เป็นเรื่องธรรมชาติธรรมดาของเขา ถ้าเราเทศน์ในปริยัติใช่ใหม ทางวิชาการ ทางวิชาการเราพิสูจน์ได้ขนาดไหน ทางวิชาการก็ทำได้ทั้งนั้นละ เขาจินตนาการขนาดไหนมันเรื่องของเขา แต่ในภาคปฏิบัติ ในภาคปฏิบัติมันต้อง! ใจ มันต้องชัดเจน ถ้ามันไม่ชัดเจน มันจะขึ้นากันได้อย่างไร มันเหมือนกบในกะลานั้น

คูสิกบในกะลา มันไม่เคยออกจากกะลาไป ไม่รู้ว่อกกกะลาจะมีความกว้างขวางในโลกนอกกะลาไปมันจะมีสิ่งมหัศจรรย์ มันจะมีสิ่งที่เราไม่เคยพบเห็นมากนักน้อยขนาด

ไหน เพราะเราอยู่ในกะลา ทีนี้เราอยู่ในกฎของขันธ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ความคิดของเรา จินตนาการของเรามันอยู่ในส่วนของขันธ มันเป็นคำนิยามของหลวงตา หลวงตาบอกว่าความคิดในถึงขยะ เห็นไหม ถึงขยะนี้ก็เหมือนขันธ ๕ ขันธ ๕ มันครอบจิตไว้ เราจินตนาการโดยอยู่ในถึงขยะ มันจะจินตนาการขนาดไหน มันก็จินตนาการอยู่ในถึงขยะ จินตนาการอยู่ในสิ่งที่เรารับรู้ได้ นอกถึงขยะมันคิดไม่ได้นะ เนี่ย กบในกะลา มันก็เป็นอย่างนั้น

ถ้ามันเป็นกบในกะลา เราไม่รู้จริงเห็นจริง ในสังขารมสิ่งใดๆ เลย พูดสิ่งใดมัน ผิดหมด ความถูกต้องมันไม่มีหรือ ความถูกต้องไม่มีเพราะมันไม่เห็นจริง มันเป็นความ จินตนาการ มันเป็นเรื่องที่ว่าความคิดเราอยู่ในกะลานั้น ถ้าความคิดเราเป็นความจริงนะ มันจะพ้นจากกะลานั้นออกไปได้ มันจะพ้นไปจากกะลานั้น เนี่ย เขาฝากมา เขาบอกว่า อยากให้หลวงพ่อสงบเทศน์เรื่องแรกมากกว่า เพราะเขาพูดไว้บ่อยมากใน ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

อันนี้ไม่พูดถึงแล้ว เพราะของอย่างนี้นะ มันมีอยู่แล้วในสื่อของเขานี้ เรื่องนี้มัน ชัดเจนอยู่แล้ว เพียงแต่เราชาวพุทธ เราชาวพุทธเองไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์เอง ถ้าเราชาว พุทธมีหลักมีเกณฑ์นะ สิ่งนี้มันฟ้องอยู่แล้ว เพราะอะไร เพราะว่าสังขารมันมีหนึ่งเดียว การเทศนาว่าการหลวงปู่มันบอกต้อง ต้อง ต้อง ต้อง ต้องเป็นอย่างนั้นเลย ผิดจากนั้นไป ไม่ได้เลย ถ้ามันผิดจากนั้นไป มันก็ไม่ใช่ความจริงแล้ว เนี่ย มันผิดมากๆ มันเป็นถึงความ ถูกความผิด ไม่ใช่ว่าใครพูดได้ ใครพูดไม่ได้

นี่ไงเทศน์เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ใหม่ๆ สดๆ เลย ให้ดูจิตไปเรื่อยๆ ดูจิตไปเรื่อยๆ จินจิตไม่กระสับกระส่าย และขณะนี้ใจมันกระสับกระส่าย ความกระสับกระส่ายนี้ เรียกว่าสังขารขันธ สังขารขันธมันก็ค่อยแยกออกไป ถ้าสังขารนี้แยกออกไปก็เป็นพระ โสคาบัน เนี่ย มันก็ยังมี.. มันพูดไปถึงความคิดในกะลาไป กบในกะลามันก็พูดแต่ในกะลา มันก็ผิดวันยังค่ำ นี่พยายามแล้วนะ เพราะอะไร

ตอนนี้เหตุการณ์มันเป็นอย่างนี้อยู่ พยายามจะให้มันถูกแล้วนะ ความ กระสับกระส่าย เวลาจิตกระสับกระส่ายเป็นสังขารขันธ มันยังอีกยาวไกลนะ เพราะมัน จะเห็นขันธนะ พูดถึงสังขารขันธ รูป เวทนา สังขาร วิญญาณ คุณปัญญาอบรมสมาธิ ถ้า ปัญญาอบรมสมาธิ พิจารณาจิตมันสงบเข้ามา แล้วจิตเห็นอาการของจิต จิตเนี่ย เนื่อ

สัมผัสกระทบเปลือกสัมผัส ถ้าเนื้อสัมผัสกระทบเปลือกสัมผัส มันเป็นตามความจริง คนมันจะรู้ว่า เนื้อสัมผัสกระทบเปลือกสัมผัสอย่างไร ความคิดมันเกิดมามันจับความคิดได้ไง

เรานี้จับความคิดเราได้ ถ้าเราจับความคิดได้ ความคิดนั้นนี่คือขั้น แต่เรารู้ทันความคิดเราเฉยๆ เรารู้ทันความคิดนะ เราไม่ได้จับความคิดได้นะ คนที่ปฏิบัติกันอยู่ที่นี่ รู้ทันความคิด พอรู้ทันความคิด ความคิดมันก็หายไป ไม่ใช่จับความคิด พอรู้ทันมันปล่อยเห็นไหม พอรู้ทันมันก็แยกเป็นธรรมดา รู้ทันก็แยกเป็นธรรมดา ความรู้ทันอันนี้เนี่ย ปัญญาอบรมสมาธิ แล้วบอกว่ามันกระสับกระส่าย นั่นคือสังขารขั้น เพราะขั้นมันแยกออกไป มันก็สักแต่ว่าไม่ใช่เรา นี่ไงกบในกะลา

ถ้ากบในกะลา มันคิดโดยจินตนาการของมันไป ไม่เป็นความจริง ฉะนั้นบอกว่า จะเป็นพระป่าเท่านั้นใช้ไหมถึงจะพูดเรื่องมรรคผลได้ ถ้าเป็นคนอื่นพูดมรรคผลไม่ได้ ถ้านะ แม้แต่นางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน พระเจ้าสุทโธทนะนี่เป็นพระอรหันต์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์จนเป็นพระอรหันต์ นั่นเขาเป็นอะไรนะ เขาเป็นคฤหัสถ์นะ เวลาจะเป็นคฤหัสถ์หรือเป็นพระ เขายังพูดได้เลย แล้วทำไมต้องมาผูกไว้กับพระป่ากับไม่พระป่าละ พระป่าไม่พระป่าเนี่ย พระป่าพูดผิดๆ ถูกๆ ก็เยอะนะ ไม่ใช่ว่าพระป่าจะพูดถูกไปหมดใช้ไหม

แล้วนี่มันอยู่ที่ถูกที่ผิด เราอย่าเอาหื้อ อย่าเอาชื้อ อย่าเอาสิ่งสมมุติขึ้นมาเป็นโล่กำบัง กำบังว่าถึงเราผิด ถ้าเราผิดแล้วเราอยู่ในโล่กำบังอย่างนี้แล้ว เรามีสิทธิพูดได้ไง เราพูดมรรคผลได้ไง ให้อุพูดมรรคผลนะใครก็พูดได้ แต่รับผิดชอบใหม่ว่ามันเป็นมรรคผลจริงหรือเปล่า ถ้าเป็นมรรคเป็นผลจริงขึ้นมา เราสอนเขาไป เราบอกเขาไป เขาจะไม่เสียเวลาของเขา เขาปฏิบัติแล้วเขาจะได้ผลของเขา

แต่ถ้าเราพูดไปเห็นไหม เขาก็ไม่เข้าใจ แล้วเขาปฏิบัติไป เขาจะไปไหนกันนะ ยิ่งปฏิบัติไปมันก็ยังออกนอกทางไปเรื่อยๆ เห็นไหม มันเป็นความผิดความถูก มันไม่ใช่ว่าพระป่าหรือไม่พระป่า พระป่าพูดผิดมันก็ผิด พระป่าพูดถูกมันก็ถูก จะพระอะไรพูดผิดมันก็ผิด ถูกมันก็ถูกทั้งนั้น มันไม่ใช่เอาหื้อ เอาสิ่งต่างๆ นี่มาปิดกั้นว่าเราเอาสิ่งนี้มาเป็นกำบังเป็นฉากโล่บังแล้ว เราจะพูดสิ่งใดก็ได้ เราจะทำสิ่งใดก็ได้ ในเมื่อเราบวชเป็นพระแล้วใช้ไหม เราเป็นผู้สั่งสอนธรรมะใช้ไหม เราจะพูดอะไรเขาต้องเชื่อเรา เชื่อเรา มันจะเป็นอย่างนั้นหรือ

พระพุทธเจ้าบอกกาลามสูตร ไม่ให้เชื่อใคร พระพุทธเจ้าไม่ให้เชื่อ อ้าว จะเก่งกว่า พระพุทธเจ้าไปตรงไหน พระพุทธเจ้าบอกไม่ให้เชื่อ ไม่ให้เชื่อแม้อาจารย์ของเรา ไม่ให้เชื่อใครทั้งสิ้น ให้ประพฤติปฏิบัติของเราให้ตามความจริงของเรา เนี่ย มันเหมือนกับ ชาวเขา ชาวเขาเขาอยู่บนเขานะ เขาไม่เคยเห็นทะเลนะ พอไม่เห็นทะเล เขาก็ว่าทะเลนี้เว้ง ว่างมาก ในทะเลมีทรัพยากรมาก ทุกอย่างมีทรัพยากรมาก เวลาเขาไปเจอบ่อน้ำ เขาว่านี่ คือทะเลนะ โธ่ เพราะไม่เคยเห็น ยิ่งไปเจอบึงน้ำยิ่งว่าทะเล มันยังไม่เจอแม่น้ำ ยังไม่เจอ สิ่งใดเลย

ประพฤติปฏิบัติมันไม่มีกฎ ไม่มีหลักเกณฑ์ ถ้าประพฤติดีมีหลักเกณฑ์ เราเป็น ชาวเขา จริงๆ อยู่เราก็เป็นชาวเขาเราอยู่บนบกทั้งนั้นนะ แต่ถ้าเราลงทะเลไป เราหา ทรัพยากร คุณดูพวกธรณีวิทยาเห็นไหม เขาหาทรัพยากรในทะเลของเขา เขาหาของเขา ได้ทั้งนั้นนะ นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เรามีความจริงของเรา เราจะอยู่บนบก เราก็พูดเรื่องบนบกได้ตามเป็นจริงนะ อยู่บนชาวเขาเราพูดชาวเขาได้ตามเป็นจริง

อย่างเช่น เช่นเราเป็นมนุษย์เห็นไหม เราเป็นปุถุชน เราคุยอย่างปุถุชน คุณครูบา อาจารย์ดี คุณเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาท่านไปเผยแผ่ธรรม คุณนางช่าง หุกนะ เขาเป็นคนจน แล้วพระพุทธเจ้าจะเทศน์ เขาต้องไปทำงานก่อน พอเขาทำงานก่อน พระพุทธเจ้าก็เทศน์รอ รอนะ ยังไม่เทศน์นั่งรอไปก่อน เขาก็หาบน้ำ ไปดูพระไตรปิฎกสิ เขาหาบน้ำ เขาหาอาหารให้พ่อให้แม่เสร็จ เขารับกระหืดกระหอบมาฟังธรรมนะ พอฟัง ธรรมแล้วพระพุทธเจ้ารอ รอจนเขามาเรียบร้อยแล้ว เขาหายเหนื่อยแล้ว พระพุทธเจ้าเริ่ม เทศน์นะ เขาบรรลุนิเวศน์เลย

นี่ไง พระพุทธเจ้ารอนะ พระพุทธเจ้ารอ ไม่ใช่ว่า เวลาพูดพระพุทธเจ้าจะดูเหตุผล ว่ามันเป็นไปตามความจริงไหม นี่ก็เหมือนกัน คนที่มีหลักมีเกณฑ์ เวลาอยู่บนบกใช้ ไม้ เราจะพูดกับเด็ก คำว่าเด็ก เราเห็นว่าเด็กคือเด็ก แล้วเป็นผู้ใหญ่คือผู้ใหญ่ แต่คำว่า เด็กของเราคือใจเด็กๆ ใจเด็กๆ หมายถึงว่า คนจะอายุมากน้อยก็แล้วแต่ เริ่มหัดเข้าวัดใหม่ เนี่ยใจเป็นเด็กๆ เพราะเขาไม่รู้กติกาอะไรในวัดเลย เห็นไหมเวลาเขามาทำบุญ พวกเรานี้ เห็นไหมเราเคยผ่านกรรมฐานมา มาถึงเราถวายอาหารจึงหันเราทำด้วยความคล่องตัว

เวลาไปดูชาวบ้านที่เขาไม่เคยมีวัดป่าสิ เขาถืออาหารเข้ามา เขาไม่กล้าถวายนะ เอ๊ ยังไม่ได้ถวายทานเลย เอ๊ ท่านยังไม่สวดพาหุงนะ โอ้ เขาไม่ถวายหรือ เขาละล้าละลังอยู่

นะ เพราะเราไม่เคย นี่ไง เนี่ยเด็กๆ เด็กๆ หมายถึงวุฒิภาวะของใจมันเด็กๆ ถ้าวุฒิภาวะของใจมันเด็กๆ มันจะละล้าละล้ง มันจะทำอะไรอะไรไม่ได้เลย มันหวังหน้าพะวงหลัง แต่ถ้าพอเราเข้าวัดเข้าวาเห็นใหม่ จนเราทำของเราจนเคยชินของเราเห็นใหม่ จิตใจมันจะเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา

เราตั้งใจมาตั้งแต่บ้านแล้ว เราอยากทำบุญกุศลเราพร้อมแล้วนะ เราอยากทำบุญกุศลเราเตรียมของเรามา ไปถึงเราก็ถวายพระนะ มันเจตนาสะอาดบริสุทธิ์ โอ๊ย มันทำด้วยความเข้มแข็ง มันทำด้วยความตั้งใจ ไม่เคอะไม่เจินนะ พอทำเสร็จแล้วเห็นใหม่ พระท่านก็ตักอาหารใส่ไว้ เนี่ย ภัตตกิจ เราทำหน้าที่การงานก็เป็นงานอันหนึ่ง คุณใช้เวลาพระรับพระเคนเห็นใหม่ พระตักกะเหนื่อไหลโคลย้อยนะ นั่นก็เป็นงานอันหนึ่ง มันเป็นงานเหมือนกัน ถ้าเขาทำงานถูกต้องมันก็ถูกต้องหมดเห็นใหม่

จะนั่นเวลาสอนเด็กเห็นใหม่ เวลาพูดอยู่บนบกเราก็พูดเรื่องบนบกเห็นใหม่ ลงทะเล เห็นใหม่ ลงทะเลเราต้องมีเรือใช้ใหม่ เราต้องมีความชำนาญใช้ใหม่ ลงทะเลไปแล้ว คีบก็ทะเล สอกก็ทะเลนะ เราไม่รู้เลยว่าพายุมันจะเกิดเมื่อไหร่ เราไม่รู้เลยว่าสีนามิมันจะพัดให้เรือเราล่มลงเมื่อไหร่ เวลาจิตเราตั้งสติใช้ใหม่ เราตั้งสติของเรา เราจะภาวนาของเรา เนี่ยเราลงทะเล จิตของเราเป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมเราจะเอาอะไรดูแลมัน เราจะตั้งใจของเราอย่างไรให้เป็นประโยชน์กับเรา

นี่ไง พอลงไปมันเป็นผู้ใหญ่ขึ้นไปเห็นใหม่ ถ้าบนบกเราก็พูดเรื่องบนบกได้ ลงทะเลเราก็พูดเรื่องลงทะเลได้ ไม่ใช่กบในกะลา กบในกะลามันอยู่บนบกด้วยนะ อยู่ในกะลาด้วยนะ จากความคิดนี้เป็นขั้น เวลาจิตมันแยกจากขั้นก็เป็นนิพพาน นิพพานมาร้อยรอบพันรอบ แล้วนิพพานแต่ละรอบก็ไม่เหมือนกันสักอย่างหนึ่ง พุควันนี้ก็นิพพานอย่างหนึ่ง พุคคราวหน้าก็นิพพานอีกอย่างหนึ่ง ทำไมนิพพานมันมีหลากหลายขนาดนี้ละ เห็นใหม่กบในกะลานั้นมันจินตนาการของมันไป แล้วมันพูดของมันไป มันไม่รับผิดชอบสิ่งใดๆ เลย

แล้วพอถึงที่สุดเขาบอกว่า ฮี มรรคผลนี้มันจำเพาะพระป่าเท่านั้นที่จะพูดได้ใช่ไหม ไม่ใช่! ยิ่งสาธุเลยนะ ยิ่งฆราวาสกฤหัสถ์ยิ่งพูดมรรคผลนิพพานถูกต้องนะ แหม มันจะสุขยอดเลย มันสุขยอดเพราะอะไร เพราะพระเรานะ พระป่าเรา พระปฏิบัติเรา เราปฏิบัติอยู่กับสังฆกรรมอยู่แล้ว เราปฏิบัติอยู่กับข้อวัตรปฏิบัติอยู่แล้ว เราพยายามแสวงหา

ของเราอยู่แล้ว มันยังทุกข์ยากขนาดนี้ แล้วเขาเป็นคฤหัสถ์ เขาต้องแบ่งเวลาของเขาไปทำหน้าที่การงานของเขา เขาต้องแสวงหาอาชีพของเขา

แล้วยังเขาปฏิบัติได้อย่างนี้ โอ้โฮ ยิ่งเป็นความมหัศจรรย์ใหญ่ เรายิ่งสาธุเลย โอ้คนขนาดนี้มีขนาดนี้ แสดงว่าเขาหน้าที่การงานเขาต้องหลายอย่าง เขายังประสบความสำเร็จของเขา โอ้เรามิงานหน้าที่อย่างเดียวโดยตรงนะ หน้าที่ของพระนะ หน้าที่ประพฤติปฏิบัติ หน้าที่เอาชนะกิเลสนี้เรายังสมบุกสมบันกันขนาดนี้ ถ้าเขาทำได้ขนาดนี้ เราทำไมไม่สาธุไปกับเขา ทำไมเขาทำได้มันยิ่งประเสริฐใหญ่ แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ ถ้ามันไม่เป็นความจริง มันก็ต้องตรวจสอบกัน ตรวจสอบกันว่ามันเป็นความจริงหรือเปล่า

ถ้าเป็นความจริง มันอยู่ที่ว่าจริงหรือไม่จริง มันไม่ใช่ว่าอยู่ที่ใครไปพูดได้หรือใครไปพูดไม่ได้หรือทุกคนพูดได้หมด แต่พูดแล้วมันต้องพูดจริงสิ เพราะอะไร เพราะพระพุทธเจ้าสอนตั้งแต่ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ นะ มันมุสาใหม่ พูดออกมาด้วยความรู้สึกความจริงใจของเราหรือเปล่า เรารู้อจริงอย่างนั้นจริงหรือเปล่า ถ้ามันรู้อจริง เวลาเขาโต้แย้งขึ้นมาจะบอกฉันไม่ได้พูด ฉันไม่ได้พูดนะ ไม่เคยพูดอย่างนี้นะ แต่เอกสารนี้เป็นตั่งๆ เลย ไม่เคยพูด ไม่เคยรับรองใคร ไม่เคยอะไรทั้งสิ้น แต่เอกสารเป็นตั่งๆ

เอกสารนั้นก็ถูกศิษย์พิมพ์กันเองไม่เกี่ยวนะ แต่มันจะพิมพ์มาจากไหน ถ้าไม่พิมพ์มาจากซีดี ไม่พิมพ์จากสิ่งที่เขาเทศนาว่าการมา เนี่ย สิ่งต่างๆ อย่างนี้มันสื่อถึงเจตนาณะ ถ้าเจตนาที่ดี มันไม่ใช่กบในกะลา ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงตาท่านพูดบ่อยนะ เราจะพูดถึงหลวงตาเพราะอะไร เพราะเขาเรียกว่าสายเลือด สายบุญสายกรรม เราเติบโตขึ้นมาโดยที่เรามีครูบาอาจารย์ เหมือนกับพวกโยมจบมาสำนักไหน เวลาเราคิดถึงสำนักเรียนของเรา เราจะคิดถึงครูบาอาจารย์ของเราใช่ไหม

ถ้าเรานึกถึงครูบาอาจารย์ของเราปั๊บ ครูบาอาจารย์สอนเรามาใช่ไหม เราได้วิชาความรู้มาจากใคร ก็จากครูบาอาจารย์ของเรา ฉะนั้นเวลาเราพูดถึง เราก็ต้องพูดถึงครูบาอาจารย์ของเราเหมือนกัน นี่เราปฏิบัติมา ครูบาอาจารย์ท่านจะพูดประจำ หลวงตาท่านพูดประจำว่า ถ้าไม่มีครูไม่มีอาจารย์มันจะประพฤติปฏิบัติได้อย่างไร ประพฤติปฏิบัติได้อย่างไรเพราะอะไร เพราะเวลาท่านอยู่กับหลวงปู่มันเห็นไหม เวลาท่านพูดเองนะ ไปอยู่กับหลวงปู่มันตอนที่ภาวนายังไม่เป็น

เวลาจิตมันเสื่อมนะ ท่านยังบอกเลยว่าให้กำหนดพุทโธๆ ไว้ จิตนี้เหมือนเด็ก เด็กนี่ะมันต้องมีของเล่น มันต้องมีอาหารของมัน ถ้ามันจะเที่ยวไกลขนาดไหน ถ้ามันขาดของเล่น ขาดอาหารมัน มันจะกลับมาหาของเล่น อาหารของมันเอง เราจิตมันจะเสื่อมก็ช่างหัวมัน กำหนดพุทโธๆ ไว้เนี่ย ท่านก็เชื่อหลวงปู่มันนะ กำหนดพุทโธๆๆ ไว้เนี่ย นี่ตอนที่ทำอยู่เหมือนเด็ก เด็กนี่ทำอะไรมันยังไม่รู้จริง มันก็ทำไปโดยความซื่อความใสสะอาดใจใหม่ นี่ก็พุทโธๆๆๆๆ ไปนั่นนะ ท่านพูดเอง

แต่จากเด็กเราโตมาเป็นผู้ใหญ่ เรามีประสบการณ์ขึ้นมา พอเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา มันจะย้อนกลับไปตอนเป็นเด็ก หลวงตาท่านมาพูดรำพึงทีหลังไง ท่านบอกว่าหลวงปู่มันเนี่ยสอนเหมือนเด็กๆ เลยเนาะ เพราะท่านย้อนกลับไปตอนหลวงปู่มันสอนเรานะ มันสอนเหมือนเด็กๆ แต่ตอนสอนตอนนั้นนะ ผู้ใหญ่สอนเด็ก ผู้ใหญ่รู้อยู่ หลวงปู่มันเป็นผู้ใหญ่ใจใหม่ แต่สอนเด็ก ท่านก็สอนเด็ก แต่เด็กไม่รู้ตัวว่าเป็นเด็กใจใหม่ แต่ก็ทำมาอย่างนั้นแล้วก็ได้ผลมาอย่างนั้นจริงๆ แต่เด็กพอโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ มันย้อนกลับไปดูมันย้อนกลับไปดูมันถึงเห็นใจ

ถึงว่าท่านพูดเองว่า หลวงปู่มันสอนเหมือนสอนเด็กๆ เลย ใจเราก็เหมือนเด็กน้อยคนนั้น แต่เวลาเขาพัฒนาขึ้นมาเห็นใหม่ พุทโธๆๆ เนี่ย จิตมันเสื่อมนะ จิตมันเสื่อมเหมือนกับเด็ก เด็กมันหลงทางมันไปมันก็เสื่อม นี่เด็กมันหลงทางไป เด็กมันต้องกินอาหาร ไม่กินอาหารมันต้องตาย จิตของเรามันเร่ร่อนของมันไป มันไปตามกิเลสค้นหาความทะยานอยาก ถ้ากิเลสมันค้นหาความทะยานอยาก มันหลอกลวงไป ถึงที่สุดแล้วเพราะกระแส เพราะฐาน เพราะภพ มันอยู่ที่เรา

ความคิดนี้มันเกิดจากจิตมันก็ร้อนเร่มันไป แต่ตัวฐานตัวความจริง เนี่ย ธรรมเนียมฐานที่ตั้งของจิตมันอยู่ที่เรา ถ้าเรากำหนดพุทโธๆๆๆ ไว้ มันจะเร่ร่อนขนาดไหน เดียวกลับก็มาสู่ฐานเดิมของมัน พอกลับมาสู่ฐานเดิมของมันปั๊บ มันก็กลับมาสงบใจ กลับมาที่สมาธิใจ พอกลับมาที่สมาธิ มันก็ทำพัฒนามาเรื่อยๆ เห็นใหม่ เวลาสอนๆ เหมือนเด็กๆ เลย แล้วหลวงตาท่านบอกนะ เวลาปฏิบัติท่านไปปฏิบัติของท่าน ดัดขัดขึ้นไปก็ขึ้นไปหาท่านตลอดเวลา เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยนะ ทุกคนไม่ขึ้นไปรบกวนเลย

แล้วหลวงปู่มันท่านก็แบบว่า ท่านสอนมามากแล้ว เวลาสอนท่านก็สอนนะ ภิภุทั้งหลาย หมู่คณะฟังนะ ถ้าภาวนาจิตใจขัดข้องสิ่งใด ให้บอกมา ภิภุแต่จะแก้วะ การแก้

จิตแยกกันนะ คนที่แก้จิต คนที่ไม่รู้จักจิตแก้จิตไม่ได้นะ ให้ภาวนามาผู้แต่จะแก้วะ แล้วท่านก็แก้มาเต็มที่ เดือนมาเต็มที่แก้มาเต็มที่ ถึงที่สุดจนท่านป่วยไข้จนไม่สบาย ท่านจะเอาตัวท่านละ เพราะว่ามันจะหมดอายุขัยไข่มุข ก็ดูแลตัวเอง หมายความว่า หลวงตาท่านบอกว่าหลวงปู่มันเวลาท่านจะละชั้นของท่าน ท่านละชั้นของท่านแบบบูรุษอาชานาย ไม่แอะ ไม่สิ่งต่างๆ เลย

เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะปรินิพพานเห็นไหม นอนสีหไสยาสน์ ท่ามกลางภิกษุที่นั่งล้อมรอบ ภิกษุที่นั่งล้อมรอบเลย จะทำหน้าที่การตายด้วยให้เป็นแบบอย่าง หลวงปู่มันเวลาท่านจะนิพพานท่านก็นอนอยู่บนกุฏิ ท่านเจ้าคุณจุมล้อมเต็มไปหมดเลยนะ จนไม่รู้ว่าหลวงปู่มันท่านละชั้นไปตอนไหน นี่ไงเวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยท่านเตรียมตัวของท่าน แต่ที่นี้เวลาเรื่องอื่นท่านก็ให้พระที่ดูแลกัน

แต่เวลาหลวงตาท่านขึ้นไปกราบเรื่องติดขัด เรื่องภาวนา หลวงปู่มันจะลุกขึ้นมาเลย ตอบปัญหาจับๆๆๆ เลย แล้วเวลาท่านพูดนี้เราเข้าใจ เราเข้าใจเพราะอะไร เพราะเราก็เคยขึ้นไป บุกขึ้นไปอย่างนี้เหมือนกัน พอขึ้นมาตอบจับๆๆ เข้าใจไหม ถ้าเข้าใจก็จะกราบ ๓ ที แล้วลงไปภาวนาต่อเลย ถ้าไม่เข้าใจไม่ทำอะไร เลย พอเฉยเฉยเหมือนกับเราสอนลูกเห็นไหม เวลาเราบอกลูกนะ "ไอ้นี้ผิดๆ นะ แล้วมันไม่ฟังมันคือ มันคือเราบอกลูกนะ ลูกอันนี้ผิดๆ นะ ก็บอกวิธีใหม่" ใจ

เช่น อันนี้งานยังไม่ล้างนะ พอบอกมันก็เฉย พอบอกมันก็เฉย ลูกนะถ้างานไม่ล้างมันจะสกปรกนะ มันจะมีกลิ่นเหม็นนะ มันยังเฉยอีก พอมันเฉยอีกก็ โอ๊ย งานนี้ถ้ามันเลอะอย่างนี้มันใช้ประโยชน์ไปข้างหน้าไม่ได้นะ ถ้าล้างแล้วมันจะใช้ประโยชน์ได้นะ เวลาถ้าเราเฉยอยู่ หลวงปู่มันท่านจะเทศน์ซ้ำ เทศน์ซ้ำก็บอกวิธีการหลากหลาย พอเราจับประเด็นได้นะ พอหลวงตาท่านจับประเด็นได้ปั๊บท่านกราบ ๓ ที หลวงปู่มันก็ล้มตัวลงนอนแผ่เลย

นี่ไงถ้าเราไม่มีครูอาจารย์ ใครจะสอนเรามา มีครูมีอาจารย์ถึงสอน ครูบาอาจารย์ของเราต้องเป็นครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์จริงๆ ไม่ใช่กบในกะลา กบในกะลามันพูดจ้อๆๆๆ แล้วไม่รับผิดชอบอะไรเลย เนียนนิพพานเป็นอย่างนั้น นิพพานเป็นอย่างนี้ นิพพานร้อยแปดเลย แล้วนิพพานมันหลากหลายอย่างนั้นหรือ นิพพานมันมีหนึ่งเดียว

นะ นิพพานมันมีหนึ่งเดียว ถ้าหนึ่งในนิพพานนั้นมันหนึ่งในนิพพานอย่างไร ทำอย่างไร มันถึงเข้าสู่นิพพานนั้น ถ้ามันไม่มีเหตุผล มันก็เป็นกบในกะลาไป

มันเป็นกบในกะลา แล้วเที่ยวเทศน์จะไปสอนคนนะ มันจะไปสอนเขาได้อย่างไร มันก็เป็นจินตนาการในกะลาอันนั้นใช่ไหม มันไม่เป็นความจริงหรอก เนี่ย ถ้ามันครูมี อาจารย์มันตรวจสอบได้ มันทดสอบได้ มันทดสอบได้เพราะมันจะไม่แตกต่างกันหรอก มันจะแตกต่างกันไม่ได้ ชั้นก็ชั้น จิตก็จิต ที่พูดกันแจ๋ๆ ในฝ่ายปริยัติ หรือ ฝ่ายปฏิบัติที่ยังเข้าไม่ถึง ก็จะพูดกันอย่างนั้นนะ เนี่ยเราคิดขึ้นมาเองไป

เหมือนแบงก์ ค่าของแบงก์เห็นใหม่ เราพูดไปเองจุดนี้เป็นแบงก์ จุดนั้นเป็นแบงก์ มันไม่เป็นหรอก เพราะมันไม่มีแบงก์ทั้งใบนั้น ถ้าแบงก์บาท แบงก์ร้อย แบงก์พัน มันต้องมีแบงก์ใบนั้นสมบูรณ์ใช่ไหม มันถึงมีค่าตามนั้นใช่ไหม แต่ของเรามันเป็นส่วนใด ส่วนหนึ่งของแบงก์ มันคิดเอง ความรู้สึกมันไม่ใช่แบงก์ก็ไม่ใช่ เพราะมันเป็นความคิด แต่มันไม่ใช่แบงก์เต็มใบที่จะใช้ประโยชน์ได้

นี่เหมือนกันในเมื่อเป็นชั้นนะ อะไรเป็นรูป อะไรเป็นเวทนา สังขาร วิญญาณ มันเป็นอย่างใด เขาบอกว่าความคิดอย่างนี้จะเป็นสัญญา เอ้าความคิดนี้เป็นชั้น เอ้าความคิดนี้เป็นวิญญาณ เราคิดเอง เราจินตนาการเอง มันจินตนาการได้เพราะมีความรู้สึก ใจ มันเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของแบงก์ ไม่ใช่จะบอกปฏิเสธก็ไม่ใช่แบงก์เลยก็ไม่ใช่ มันจะปฏิเสธเลยก็ไม่ใช่ความคิดก็ไม่ใช่ มันเป็นความคิดจริงๆ นี่แหละ แต่มันไม่เป็นความคิดที่มันสรุปเป็นรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ เป็นชั้นโดยความเป็นจริงไป

ถ้าเป็นชั้นตามความเป็นจริง มันจะเห็นของมันตามความเป็นจริง มันจะไม่พูดอย่างนี้เพราะมันเป็นอย่างนั้นจริงๆ กระจกก็คือกระจกนะ หมึกก็คือหมึกนะ ลายเส้น ลายน้ำก็คือลายน้ำนะ แต่เขาผสมกันขึ้นมาเป็นแบงก์ใช่ไหม ลายน้ำก็คือเส้นลายน้ำ กระจกก็คือกระจก หมึกมันก็คือหมึก นี่ก็เหมือนกันอันนี้เป็นชั้น อันนี้คิดเอาเอง ใจ มันเป็นการคิดเอาเอง มันไม่สมบูรณ์ มันเป็นไปไม่ได้หรอก เนี่ยพูดอย่างนี้ก็ผิดอีก แล้ว เวลาแบงก์ทั้งใบ ยังไม่รู้เลยว่าส่วนประกอบมันเป็นด้วยอะไร แล้วแบงก์มันจะมี ประโยชน์ในการใช้หนี้ตามกฎหมายได้อย่างไร

แล้วถ้าใช้หนี้ตามกฎหมาย แบงก์นั้นคือกระจกนะ เราไม่มีสิทธิไปพิมพ์แบงก์ ออกมานะ ถ้าเรามีสิทธิไปพิมพ์แบงก์ออกมา มันก็เป็นแบงก์เถื่อน เราทำแบงก์เถื่อน เรา

สร้างเอกสารเท็จ แล้วเราใช้สิ่งที่เราสร้างขึ้นมานั้นคิดกฎหมาย ๒ ข้อ ๓ ข้อเลย นี่ก็เหมือนกัน มันไม่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริงนะ กว่าจะได้เบงก์นี้มา กว่าจะได้เงินทองมา เราจะต้องมีธุรกิจการค้าของเรา เราจะต้องมีหน้าที่การงานของเรา สิ่งที่แลกงานของเรานี้ มันเป็นการจ้างแรงงาน เป็นการทำธุรกิจมันถึงได้เบงก์นั้นมา

นี่ก็เหมือนกัน การจะรู้เห็นชั้นนี้ ถ้าจิตไม่สงบขึ้นมา ไม่ได้ตามขั้นตอนของมัน ความสงบของใจเข้ามา แล้วปฏิบัติเข้ามามันจะไปเห็นชั้นนี้ได้อย่างไร นี่มันจะไปพิมพ์เบงก์มาเองไง เราจะบอกว่า คำว่าชั้นนี้เป็นสัจธรรมของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติเข้าไป แล้วเห็นอาการความเป็นไปของจิตนี้ถึงบัญญัติศัพท์ขึ้นมา ถ้าบัญญัติศัพท์ขึ้นมา มันศัพท์อย่างนี้เราจะไปเอาคำบัญญัตินั้นมาเป็นความรู้ของเรา แต่เราไม่รู้ถึงสัจจะความจริงที่มีการกระทำขึ้นมา

สิ่งนี้บัญญัติขึ้นมาพระพุทธเจ้าปฏิบัติขึ้นมาใช่ไหม แล้วบัญญัติศัพท์ทับความรู้สึกอันนั้น ความเป็นจริงคือความรู้สึกในใจ ไม่ใช่ตัวบัญญัตินั้น เป็นข้อเท็จจริง ตัวบัญญัตินั้นเป็นสมมุติบัญญัติ สิ่งที่อยู่ความหมายเข้าไปสู่ข้อเท็จจริงในใจนั้น ฉะนั้นในการประพฤติกปฏิบัติก็เหมือนกัน ในการประพฤติกปฏิบัติขึ้นมา คุณเวลาบอกว่าหาเงินหาเงิน แล้วก็ปลิ้นเบงก์มาเลยที่เราได้เงินมา แต่ถ้าเราหาเงินเห็นไหม เราทำหน้าที่การงานขึ้นมาถูกต้อง เราทำหน้าที่การงานมาแล้วเราจะได้คำตอบแทนนั้นมา ถ้าได้คำตอบแทนนั้นมามันก็ถูกต้องตามกฎหมาย แล้วมันก็ได้เบงก์ขึ้นมาจริงๆ

นี่ก็เหมือนกัน การเห็นชั้น การเห็นนิพพาน มันจะวิ่งเข้าไปสู่นิพพาน ไม่มี ในการประพฤติกปฏิบัติขึ้นไปเห็นไหม คุณเขาถามนะว่าจิตนี้จะเข้าไปสู่นิพพานได้อย่างไร บอกจิตเข้าไปสู่นิพพานไม่ได้ แต่จิตเป็นนิพพานได้ ถ้าจิตเข้าไปสู่นิพพานได้เราก็กว้างนิพพานอยู่ ดูอย่างอนาคา เรือนว่างๆ ใครเป็นคนบอกเรือนว่าง ใครเป็นคนขวางเรือนว่างนั้นอยู่ ก็คนเข้าไปขวางเรือนว่างมันถึงว่าเห็นเรือนว่าง แต่ถ้าจิตบอกว่าเข้าไปนิพพานๆ ใจตัวจิตก็ไปขวางนิพพานอยู่ เนี่ยเหมือนเราเข้าไปอยู่ในบ้าน เพราะบ้านไม่มีคน เราอยู่ในบ้านนั้นนะ เราอยู่ในบ้านแล้วไม่มีคนได้อย่างไร ก็เราอยู่อีกคนหนึ่ง

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าเข้าไปนิพพาน เข้าไม่ได้ อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิง สฺวติ อาสวะสันไป ทำตัวจิตนี้ให้เป็นนิพพาน ตัวจิตนี้เป็นนิพพานได้ แต่ตัวจิตเข้าไปสู่นิพพานไม่ได้ แต่ตัวมันเองทำให้ตัวมันเป็นนิพพานได้ นี่ไงถ้ามันเป็นความจริงของมัน มันจะมี

ความจริงของมัน ฉะนั้นพอมันเป็นความจริงขึ้นมาแล้ว เวลาคนพูดทุกคนมีสิทธิพูดได้ แต่มันไม่จริง ที่เราพูดกันอยู่นี้ ที่เราพยายามหาเหตุผลกันอยู่นี้ เราต้องการเห็นใหม่ ถ้าเป็นทฤษฎีก็สะอาดบริสุทธิ์ ความสะอาดบริสุทธิ์อันนั้น เจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ ฉะนั้น คำว่าเจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์เห็นใหม่ แม้แต่เจตนาดีขนาดไหนนะ เจตนาดีนะถ้าเราคิดไม่ถึงเจตนาอันนั้นก็ใช้ไม่ได้

หลวงตาท่านเคยเล่าให้ฟังว่า สมัยที่หลวงปู่มัน ผ้านี้ตัดคัดขาดแคลน พอผ้าตัดคัดขาดแคลนนี้ ท่านได้ผ้ามาเนียท่านจะเจ็จงานลูกศิษย์ลูกหาทั้งนั้นเลย แล้วตัวท่านเองก็นุ่งผ้าปะๆ หลวงตาท่านมีเจตนาดีมาก ท่านเอาผ้านี้นะ ผ้าดิบนี้นะ ไปย้อมเป็นผ้าอาบ แล้วหลวงตาท่านเป็นคนดูแลอุปฐาก เป็นคนดูแลผ้า เป็นคนเก็บบริวารของหลวงปู่มัน ถึงเวลาแล้ว ท่านเป็นคนเก็บบริวารท่านก็เปลี่ยนผ้า เอาผ้าอาบผืนใหม่ไปเปลี่ยนผ้าอาบผืนเก่า พอเปลี่ยนผ้าอาบผืนเก่าขึ้นมา หลวงปู่มันท่านประท้วง ท่านไม่ยอมใช้ ท่านไม่ยอมใช้

หลวงตานี้ท่านเสียใจมาก ท่านบอกว่าเราเจตนาดีนะ ท่านบอกนะหลวงปู่มันคืออาจารย์ของเรา อาจารย์ของเรามีชื่อเสียงคับประเทศไทย อาจารย์ของเรามีชื่อเสียงมาก แต่อาจารย์ของเราใช้ผ้าแบบคุณภาพที่มันไม่ดีเลย เราก็อยากจะเชิดชูอาจารย์ของเรา แต่ท่านไม่ยอมใช้ พอท่านไม่ยอมใช้ต้องไปขอขมา ขอขมาเสร็จท่านบอกว่า นี่หลวงตาท่านเล่าเองนะ ท่านพูดกับหลวงตา หลวงปู่มันพูดกับหลวงตาว่า ถ้าจะให้เราเป็นลิงเราก็จะใช้ผ้านี้ ถ้าจะให้เราเป็นอาจารย์เราใช้ผ้าใหม่นี้ไม่ได้ เพราะผ้าเก่าของเรามันยังใช้ได้อยู่ มันเป็นความประหัยคัมภีร์สัจเห็นใหม่

พ่อแม่เรา ครูบาอาจารย์เราเนียท่านทำเป็นตัวอย่างเห็นใหม่ ผ้ามันยังใช้ได้อยู่แม้มันจะปะจะซุนมันก็ยังใช้ได้อยู่ ท่านไม่ยอมเปลี่ยน ถ้าจะให้ท่านใช้ต้องไปเอาผ้าผืนเก่ามา ท่านต้องไปเอาผ้าผืนเก่ามาเปลี่ยนเอาผ้าผืนใหม่ออก แล้วท่านขอขมาหลวงปู่มันด้วย แล้วท่านพูดให้เราฟัง เวลาท่านเทศน์ให้พระฟังบนศาลาไร ท่านบอกว่าการกระทำของผมนี้นะ การกระทำด้วยเจตนาที่บริสุทธิ์สะอาด สะอาดเต็มที่เลย เพราะผมก็เคารพรักหลวงปู่มันมาก เราก็เคารพรักพ่อแม่เราใช้ใหม่ เราทำด้วยความเจตนาที่สะอาด ที่บริสุทธิ์ที่จะเชิดชู

แต่ท่านก็ยอมรับว่าท่านคิดไม่ถึง ท่านก็ยอมรับผิดนะ หลวงตาท่านบอกว่าท่านก็ยอมรับว่าท่านคิดถึงตรงนี้ไม่ถึงเห็นใหม่ แต่เราจะบอกคำว่า เราเจตนาบริสุทธิ์ เราสะอาดๆ สะอาดมันก็มีผิดมีถูกนะ ความสะอาด ความคิดที่เจตนาสะอาดไม่สะอาด มันมีถูกมีผิดเหมือนกัน ถ้าเหตุผลของเรา เราคิดไม่ถึง เราก็ผิดนะ แต่นี้บอกว่าเวลาพูดนะ พูดด้วยเจตนาที่สะอาดใจ ก็สั่งสอน ก็เป็นพระ ก็พูดพระไตรปิฎก ก็พูดธรรมะมันจะผิดไปไหน เจตนาสะอาดบริสุทธิ์ทั้งนั้นนะ

แต่เจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ของเรา แต่ทำให้ผู้ประพฤติปฏิบัติเขาเสียโอกาสของเขา เขาเสียเวลาของเขา ถ้าเขาประพฤติปฏิบัติของเขาโดยอำนาจวาสนาของเขา เขาต้องหาช่องทางของเขา เขาพยายามพลิกแพลงของเขาได้ แต่เพราะเราพูดด้วยเจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ใจใหม่ เขาก็เชื่อมั่นเราใจใหม่ พอเขาเชื่อมั่นเรา เขาก็พยายามทำตามที่เราบอกมีไปหนทางเดียว พอหนทางเดียวมันก็ไปสู่ทางตัน เห็นใหม่คำว่าเจตนาบริสุทธิ์ของเรา มันทำให้คนอื่นเสียโอกาส ทำให้คนอื่นหลงทิศหลงทางไปมหาศาลขนาดไหน

นี่ถ้าเจตนาบริสุทธิ์อย่างนี้เป็นบุญหรือเป็นบาป ถ้าคำว่าเจตนาสะอาดบริสุทธิ์เห็นใหม่ พูดด้วยเจตนาบริสุทธิ์ใครก็พูดได้ มรรคผลนิพพานจะผูกไว้กับพระป่าเท่านั้นหรือ ในพระป่าเรา ในการประพฤติปฏิบัติของเรา ครูบาอาจารย์ท่านเห็นใหม่ เช่น ที่เวลาเจ้าคุณจุม ธรรมเจดีย์เห็นใหม่ เวลาครูบาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ ท่านยังจับมาให้คุยกัน ให้ตรวจสอบกัน ให้ทดสอบกัน แล้วตรวจสอบกันเห็นใหม่ มันก็จะทำให้สะอาดบริสุทธิ์เห็นใหม่

นี่ ธรรมสภาจุมฯ เอตมฺมงฺคลมุตตมํ ธรรมะมีการสนทนาธรรม การสนทนาธรรม มันตรวจสอบกัน ว่าการตรวจสอบกันยังเป็นมงคล มงคลกับใคร มงคลกับพุทธศาสนา เพราะพุทธศาสนาได้ตรวจสอบ พุทธศาสนาได้กลั่นกรอง พุทธศาสนาสะอาดบริสุทธิ์ พุทธศาสนาก็มีแต่ความสะอาด มีแต่ความดีงาม ศาสนานี้ยิ่งดีขึ้นมา นี่ไง ถ้าเรามีสิ่งใด เราก็ต้องธรรมสภาจุมฯ ต้องเจรจา มันไม่ต้องเจรจาหรอก ตอนนี้อยู่เว็บไซต์ก็มีเห็นใหม่ พอเปิดดู มันก็ถูกผิดมันก็เห็นชัดๆ

เทียบเคียงดูว่าถูกผิด ถ้าอันไหนผิดก็ต้องถอดออก อันไหนผิดเราก็ควรจะเอาออก ว่าอันนี้มันเป็นความผิด อย่าประจานเราเลย มันประจานนะ มันจะเป็นความเชิดชูของคน ที่ปัญญาไม่ถึง คิดว่าพระพูดแล้วมันก็เป็นธรรมะไง เนียมมรรคผลนิพพานจะผูกไว้กับพระ

ป่าหรือ พระองค์ไหนก็พูดได้ทั้งนั้นนะ แล้วถ้าเขาพูดมรรคผลนิพพาน คนที่เขาเด็กก่อนเด็กที่ยังไม่เข้าใจสิ่งใดเลย พอเจอเข้ามันก็เชื่อของเขาไป แต่ถ้ามีวุฒิภาวะเห็นใหม่ พันธุกรรมทางจิตเข้มแข็งขึ้นมา เขาตรวจสอบของเขาขึ้นมา สิ่งนี้ตรวจสอบกัน

สิ่งใด คุณติทางวิชาการ ถ้าประชุมกันเห็นพ้องต้องกันว่าอะไรไม่ถูกต้อง เขายังยอมยกเลิก เขายังยอมแก้ไขเลย สิ่งที่น่าใจ น่าใจให้ศาสนามั่นสะอาดบริสุทธิ์ นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อสิ่งที่เราเทศนาว่าการไว้ มันเป็นเอกสารนะ มันเป็นหลักฐานนะ เยอะเยอะไปหมด ผิดไปนี่เป็นก่อนเลย แล้วยังบอกว่าอย่างนี้เป็นมรรคผลนิพพาน มันมรรคผลของใคร มันมรรคผลนิพพานของกบในกะลา เราเป็นคนนะ เราจะไปเชื่อฟังกบให้กบมันสอนเรา หรือ กบในกะลามันรู้เฉพาะในกะลาของมัน

หลวงตาท่านยังพูดเลย เวลาเราผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ มันความคิดในถึงขะถึงขะคือขั้น ๕ คือสิ่งที่มันมีต้นหาคความทะยานอยากมันครอบงำเราอยู่ เห็นใหม่ ความคิดในขั้น ๕ ท่านบอกว่ามันเป็นจี มันเหม็น อย่าไปเชี่ยมัน อย่าไปคู้มัน เราต้องหลีกห่างจากขั้นนั้น เราไปอยู่ที่ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเราไปดีกว่า นี่พูดถึงบัณฑิตคบบัณฑิตใจ อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญจ เสวนา อย่าคบคนพาลให้คบบัณฑิต แล้วคนบัณฑิตนะ ใครเป็นคนพาลใครเป็นบัณฑิตละ

นี่พูดถึงเจตนาของเราจะจะไม่พูด เพียงแต่ว่า เวลาเขาพูดอยู่เขายังบอกว่า สิ่งที่ทำนี่เป็นความถูกต้อง ความถูกต้องแล้วก็ตะแบงกันไป สิ่งทีตะแบงกันไปขนาดไหน มันเป็นไปได้นะ ยิ่งพูดออกมาเนี่ยมันก็จะผิดไปเรื่อยๆ นี่เพิ่งเทศน์ออกมา เพิ่งแกะออกมา เขาเพิ่งเอามาให้เมื่อวานนี้ เนี่ยถ้าจิตมันกระสับกระส่าย เขาเรียกว่าสังขารขั้น พอมันแยกออกไปเห็นใหม่ เห็นกายเป็นกายเป็นส่วนๆ ทุกข์เป็นทุกข์ สุขเป็นสุข มันก็ได้ผลของมัน ความโลภ ความโกรธ ความหลงมันไม่มี ตัวเราไม่มีหรือ มันมีเพราะความคิด เพราะเราคิดความคิดตัวเราถึงมี มันก็พูดเป็นธรรมชาติอีก ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะธรรมชาติ

มันเป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นนะ มันไม่มีตัวเรา ไม่มีตัวเรา วิธีล้างความเห็นผิดในตัวเรา ให้เรียกว่าวิปัสสนา ค้ำยๆ กับมิดหนึ่งคัน เอารถยนต์มาแกะอีกแล้ว รถยนต์มาแกะมันก็ไม่มีอะไร เป็นเศษเหล็กใจ แล้วว่าตัวจะแกะอย่างนี้ความคิดจะแกะอย่างนี้ได้ไหม มันไม่รู้หรือความคิด รถยนต์มันแกะแล้ว คนแกะมันแล้วมันประกอบตัวเองไม่ได้นะ เพราะ

รถยนต์มันเป็นเหล็ก แต่ความคิดเรา เอ็งแเกาะขนาดไหนนะ พอเอ็งเปลอเดี๋ยวมันก็คิดอีก อย่างเก่าแล้ว มันรวมตัวได้ มันคิดของมันได้ อะไรก็ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เรา แล้วก็พูดเป็น อย่างนี้อีก ธรรมชาติเป็นธรรมชาติอีกแล้ว ธรรมชาติคือมันไม่มี มันต้องมีก่อนนะ ถ้ามันไม่มีเราจะไม่มานั่งกันอยู่ที่นี่

สิ่งที่เรมานั่งกันอยู่ที่นี่ เพราะเรามีจิต เพราะจิตเกิดในใจ เกิดเป็นคนแล้วก็มานั่งอยู่ที่นี่ แล้วก็ทุกข์ตรอมกันไปชีวิตหนึ่ง แล้วก็หมดชีวิตนี้ไป แล้วก็จะไปเกิดอีก แล้วบอกว่า มันไม่มี เหมือนนรกสวรรค์ไม่มีใจ นรกสวรรค์ไม่มีนะ เอ็งตายไปเอ็งจะรู้เลยว่ามีหรือไม่มี นี่ก็เหมือนกันมันมีของมัน กิเลสมันมีของมัน แล้วมันจับต้องอย่างไร เนี่ยพระป่าเขามี ตรงนี้กัน มันจับต้อง มันวิปัสสนา มันคลายตัวออกมา คลายตัวออกมาแล้วมันไม่ถึงที่สุด เห็นไหม เขาเรียกตทังคปทาน

ครูบาอาจารย์ท่านจะกระตุ้นเลย หลวงปู่มั่นเวลาอยู่กับพระนะ ถ้าพระองค์ไหน ภาวนาเป็นนะ จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร ท่านคอยตรวจสอบตลอดเวลา ทั้งๆ ที่ท่าน มีอนาคตังสญาณนะ หลวงตาท่านเล่าให้ฟังเห็นไหม เวลาท่านพิจารณาจิตจนเหนื่อยมาก แล้ว แล้วท่านก็ยันไว้เฉยๆ หมายความว่าใช้ขันติยันไว้เฉยๆ มันก็พอสบายๆ นะ พอทำ ข้อวัตรตอนเย็นนะ มหา มหาพิจารณาอย่างไร พิจารณาอย่างหมากัดกัน ท่านบอกท่าน ยันไว้เฉยๆ นะ เนี่ยอนาคตังสญาณของหลวงปู่มั่น ท่านตามดูได้หมดนะ

ขนาดตามดูได้หมดอย่างนี้ เวลาเจอพระที่แบบว่า อนาคตังสญาณท่านรู้ของท่าน องค์เดียว ไอ้พระที่โคนฐิณีไม่รู้ว่าคุณเองโดนล้วงดับแล้วนะ คือท่านไปเห็นคนอื่นหมด ละ แต่ท่านไม่พูด ไอ้คนที่เหมือนกับมีแต่เครื่องส่ง เครื่องรับมันไม่มีใจ เครื่องส่งนี่ดีมาก เลย เครื่องรับของหลวงปู่มั่นจับได้หมดเลย แต่ไอ้เรานี้ไม่มีเครื่องรับ เครื่องส่งๆ มา อย่างไม่รู้ได้ใช่ไหม ท่านถึงต้องพูดด้วยปากใจ จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร เตือนเครื่องรับ ให้เครื่องรับมันเปิดหูฟัง แล้วให้เครื่องรับนะมันตอบมา เพราะเครื่องรับ นั้นมันจะได้แก้ไขมันเห็นไหม

เวลาท่านบอกเลย มหา มหาพิจารณาจิตอย่างไร พิจารณาอย่างนั้นหรือ พิจารณา แบบหมากัดกัน แต่หลวงตาท่านบอกท่านก็เฉย ท่านเงิบ เงิบเพราะอะไร เพราะเรา เหมือนกับเครื่องรับใช่ไหม เรารู้ตัวเราอยู่ เพราะเราปิดเครื่องไว้ เรายังไม่ได้เปิดเครื่อง แต่ท่านมาพูดให้พวกเราฟังใจ ท่านบอกให้พวกพระฟังบนศาลานะ ถ้าหลวงปู่มั่นท่านส่ง

จิตมา ก่อนหน้านี้สักครึ่งชั่วโมงหรือชั่วโมงหนึ่ง ท่านจะไม่พูดอย่างนี้เลย เพราะ เพราะ ก่อนหน้านั้นผมใช้ปัญญาต่อสู้กับกิเลสเต็มที่เลย ต่อสู้เป็นชั่วโมงๆ คือใช้ปัญญา ไคร่ครวญมาตลอดเลย

แล้วผมนี้เหนื่อยมาก ผมเหนื่อยมากคือมันสู้แล้วมันเพลียใจ มันก็ถอยกลับมาที่ พุทโธ ถอยกลับมาที่ฐานใจ พอถอยกลับมาที่ฐานปั๊บหลวงปู่มันส่งจิตมาพอดีใจ ท่าน บอกว่าถ้าหลวงปู่มันส่งจิตมาก่อนหน้านั้น ถ้าส่งจิตมาก่อนหน้านั้นประมาณหนึ่ง ชั่วโมงหรือครึ่งชั่วโมงท่านจะไม่พูดอย่างนี้เลย แต่ท่านพูดอย่างนี้ก็จริง เพราะตอนที่ท่าน ส่งจิตมาผมทำอย่างนั้นจริงๆ คือว่าท่านสู้ไม่ไหว แล้วท่านก็เอาจิตมายันไว้เฉยๆ เห็น ไหม นี่เห็นไหม นี่ครูบาอาจารย์นะ ท่านมีจิตส่งมาดูเรา ท่านดูเรา ท่านปกป้องเรา ท่าน ดูแลเรา

แต่ท่านจะเตือนเรานี้เราก็ไม่รู้ เราไม่รู้หรอก เพราะเราไม่รู้ ท่านถึงต้องพูดด้วย ปากใจ ว่าจิตเป็นอย่างไร ภาวนาแล้วเป็นอย่างไร คิดอย่างนั้นนะมันไม่ถูกนะ ทำอย่างนี้ คูสิ เนี่ยพวกเราผ่านครูบาอาจารย์กันมา พวกเราถึงได้เคารพบูชาในธรรมบอกว่าห้าม ติดบุคคลนะ ติดบุคคลไม่ได้ให้ติดธรรมะเถิด ให้ติดบุคคล บุคคลก็คือปุถุชน แต่ครูบา อาจารย์เรานะก็เป็นบุคคล แต่หัวใจท่านไม่ใช่ปุถุชน หัวใจท่านคือธรรมะ ธรรมะที่ รวมอยู่ในหัวใจของอาจารย์เรา ไม่ใช่ปุถุชน ไม่ใช่บุคคล

นั่นคือธรรมะที่มีชีวิต นั่นคือธรรมะ ผู้พระไตรปิฎกที่มีชีวิต ผู้พระไตรปิฎกที่รู้ จริง ผู้พระไตรปิฎกแล้วสอนเราด้วย ผู้พระไตรปิฎกในคอมพิวเตอร์ต้องไปคีย์มันออก มานะ ต้องไปกดเลย อยากรู้ค่าไหนๆ มันถึงจะขึ้นมาให้เราดู พระไตรปิฎกเราก็ต้องไป รื้อค้นมันนะ แล้วเวลาคูขึ้นมา ก็ดูด้วยวินิจฉัยของเรา แต่ผู้พระไตรปิฎกเคลื่อนที่ ผู้ พระไตรปิฎกที่มีชีวิต มันจะบอกเราเลย พอคิดมันก็สปาร์กเลย ช็อตด้วยไฟฟ้าเลย พรีบๆ เลย สะดุ้งเลย ผู้พระไตรปิฎกนี้ไง เราจะบอกว่าธรรมะบอกไม่ให้ติดตัวบุคคล แต่พวกเรา ติดครูบาอาจารย์

ฉะนั้นหลวงตาท่านบอกว่าท่านเป็นนักล่าอาจารย์ พระกรรมฐานเรานะนักล่า อาจารย์ อาจารย์องค์ไหนสอนถูกสอนผิด ถ้าสอนผิดเราก็สอนตัวเองผิดๆ อยู่แล้ว ไม่ ต้องให้ใครมาสอนเราหรอก เราต้องการคนที่รู้จริงแล้วสอนให้เราถูก ถ้าสอนเราถูกเราก็ แสวงหา แล้วหลวงตาท่านบอกท่านนักล่าอาจารย์ ท่านถึงเอาความรู้สึกอันนี้มาเทียบกับ

ความรู้สึกลูกศิษย์ ท่านถึงต้องแบกรับหมู่คณะ ขอมรับ ขอมรับว่าพระจะมาก พระจะมีขนาดไหนท่านก็ขอมรับอันนี้ เพราะท่านเอาหัวใจของท่านเทียบว่า สมัยท่านเป็นพระเล็กๆ ท่านก็แสวงหาอย่างนี้เหมือนกัน

แล้วพวกเราปฏิบัติกัน เราติดครูบาอาจารย์เนี่ย มันยิ่งติดครูบาอาจารย์มันยิ่งดี ดีจนกว่าเราจะปีกกกล้าขาแข็ง ถ้าปีกกกล้าขาแข็งแล้ว เราก็จะช่วยตัวเองได้ แต่ถ้าเราไม่มีติดครูบาอาจารย์เลย ให้มีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด ให้มีธรรม ให้ติดธรรมะเถิด แล้วติดธรรมก็ทำอย่างนี้ ทำโดยกิเลสอย่างนี้ ทำโดยอ้อกบในกะลาอย่างนี้ มันจะปีกกกล้าขาแข็งไปไหน มันก็ยังเป็นเหยื่อให้กบในกะลามันก็กินกันต่อไปสิ ฉะนั้นคำว่า การเคารพครูบาอาจารย์ มันเคารพด้วยความเป็นจริงนะ

แต่สิ่งที่ทำมา สิ่งที่เขาทำของเขา แล้วเขาพยายามจะพูดขึ้นมาเพื่อเป็นฉากกำบังไว้ไง แล้วพวกเราคิดโดยสุภาพบุรุษนะ จิตใจพวกเรานี้เป็นสุภาพบุรุษ เพราะเราต้องการความจริงกัน พอเขาพูดอย่างนั้นก็จริงนะ เอ้ ทำไมพูดมรรคผลนิพพานจะผิดไปหมดเลย ไอ้พระปานันพูดถูก ทำไมเราพูดผิด มันไม่ใช่จะอยู่ที่พระป่าหรือพระไม่ป่า มันอยู่ที่ถูกผิดจริงๆ เขาเอาคำพูดนี้มาบังไว้ เป็นฉากกำบังของเขาไว้ แล้วพวกเราก็ไม่กล้าทะลุฉากนี้เข้าไปเพื่อให้สู่ความจริง เราก็จะหลงกันไปอีก

ฉะนั้น ถ้าเขาขอมรับความจริงนะ แล้วเอาความจริงนั้นตรวจสอบ แล้วแก้ไขซะ ถ้าไม่แก้ไขนะยิ่งพูดไปอย่างไรก็ผิด มันผิดตั้งแต่ความเห็นผิดในใจแล้ว ถ้าความเห็นผิดนี้ละ ถ้าความเห็นผิดยังตะแบงกันไปอยู่เนี่ย มันก็เป็นกบในกะลา เป็นคำสอนของกบในกะลาเอวัง